

Belgie - Belgique
P.B. 9000 GENT X
BC 10744
Erkenningsnummer
P 608029

4

Driemaandelijks blad
27° jaargang nr 4
oktober 2011

V.U. Toon Callewaert
H. Consciencelaan 3
8540 DEERLIJK

Colofon

FOVIG

**FEDERATIE VAN
OUDERVERENIGINGEN
EN GEBRUIKERSRADEN
IN INSTELLINGEN
VOOR PERSONEN
MET EEN HANDICAP**

**Onafhankelijk
Pluralistisch**

**Maatschappelijke zetel:
De heer Callewaert Toon
H. Consciencelaan 8540 Deerlijk
056/32 77 12
toon.callewaert@telenet.be
rek. nr FOVIG : BE35 0682 0308 9937
www.FOVIG.be**

Redactieraad FOVIG-blad

**Toon Callewaert
Luc De Vos
Simonne Janssens- Vanoppen
Armand Pauwels
Hugo Verhoeven**

Abonnement FOVIG-blad

€ 10 storten op rekening FOVIG

INTRO

Beste lezer,

De wat miezerige zomer bracht twee volle maanden relax en rust, ook op binnen ons vrijwilligerswerk.

Ergens had ik gehoopt rustig het nieuwe werkjaar te kunnen binnenglijden en geleidelijk op te bouwen , maar vrij snel werden we geconfronteerd met nieuwe ontwikkelingen in de zorg voor personen met handicap.

Er wordt zeer snel gewerkt aan het concretiseren en operationaliseren van de beleidsnota – perspectief 2020 – van minister Van Deurzen.

We noteerden meteen een oud zeer: men wil rekening houden met de inbreng van de gebruiker, maar het tempo dat men aanhoudt is niet te volgen, zeker niet als men tussendoor ook de achterban wil raadplegen. Ook het complexe en voortdurend veranderende begrippenkader maakt het niet gemakkelijk.

We hebben ook heel wat twijfels rond de nieuwe concepten: het theoretische model oogt heel fraai, en is bijzonder samenhangend, maar het lijkt ons een huzarenstukje om het in concrete realiteit om te zetten op korte termijn. Onze bedenkingen leest u in dit nummer.

Wat laattijdig kregen we ook lucht van het nieuwe besluit rond erkenningsvoorwaarden en kwaliteit in voorzieningen. De meeste artikels van dit besluit zijn reeds van kracht sinds 1 juli, maar we hadden nog niet de gelegenheid om het grondig te bestuderen. Voor FOVIG is het een zeer belangrijk besluit, gezien het o.m. de organisatie en werking van gebruikersraden op de korrel neemt, en wij zullen er zeker heel wat aandacht aan besteden in de nabije toekomst, samen met enkele bevriende gebruikersorganisaties.

We kijken ook nog even terug naar de voorbije Special Olympics, en Sofie, ons zonnig kind, waarin velen van ons het eigen kind zullen herkennen, kreeg ook nu weer ruimte toebedeeld.

Toon Callewaert,

voorzitter

INHOUD	
Colofon	2
Intro	3
Raad van bestuur nationaal	5
FOVIG in Limburg	10
FOVIG in West-Vlaanderen	12
FOVIG in Oost-Vlaanderen	16
Platform Begeleid Werken	18
FOVIG in Antwerpen	19
Spécial Olympics in de kijker	21
Perspectief 2020	24
Sofie ... kind van de zon	27
Staatssecretaris Délizée in New York	32
Een contactpersoon handicap in elk kabinet en administratie	33

1. Opvolging verslag

- ✧ IMB-regelgeving inzake zindelijkheid. Het invoeren van het forfait is bedoeld als vereenvoudiging voor zowel gebruiker als administratie. In die zin is het zinvol en een goede maatregel. Komt het neer op een vermindering van de ondersteuning voor de gebruikers? In elk geval is evaluatie van het nieuwe systeem voorzien. In dit verband verzamelen we best informatie die we dan verder inbrengen in deze evaluatie.
- ✧ Trajectbegeleiding Antwerpen. De VZW 'Traject' moet zijn statuten aanpassen om erkend te kunnen worden als 'Dienst ondersteuningsplan'. Men blijft ijveren om te komen tot één dienst in deze provincie. FOVIG is van oordeel dat het wenselijk zou zijn in alle provincies de krachten te bundelen en de realisatie van één dienst per provincie te behartigen. De regelgeving laat maximaal drie diensten per provincie toe. De diensten ondersteuningsplan mogen geen eigenlijke trajectbegeleiding doen, zij hebben alleen een taak met betrekking tot het voortraject. De trajectbegeleiding zelf werd weggehaald uit hun opdracht.

2. VGPH

- ✧ KVG en Gezin en Handicap zijn opnieuw lid geworden. Zij hebben opnieuw vertegenwoordigers in de Raad van Bestuur.
- ✧ Er wordt nog altijd gezocht naar een interim-manager. Het is moeilijk werken zolang deze functie niet ingevuld is.

3. **Perspectief 2020.Voorstel omzendbrief meerjarenplanning 2012-2014.**

Enkele algemene bedenkingen naar aanleiding van dit document:

- ✧ Het wordt steeds moeilijker om nog te volgen. Binnen het VAPH bestaat een complexe advies- en overlegstructuur. De advies- en overlegorganen worden over het algemeen laattijdig geïnformeerd. Vaak dient de adviesvorming zeer snel te gebeuren. Er is weinig afstemming. Een diversiteit aan onderwerpen is aan de orde die in verschillende overlegorganen dienen behandeld te worden. Wie kan door de bomen nog het bos zien? Is dergelijk manier van werken nog lang houdbaar?
- ✧ We kunnen ons niet van de indruk ontdoen dat het nogal eens gaat over vrij theoretische benaderingen. Moeilijk taal- en

woordgebruik is niet vreemd aan dergelijke benadering. Past het in dit kader om meermaals de Engelse taal te gebruiken waar men het nochtans in eenvoudig en goed Nederlands kan zeggen? Waarschijnlijk past in dezelfde lijn ook de vaststelling dat dikwijls enkel hoofd- en basislijnen geschetst worden, zonder echte concretisatie. Na het lezen van dit document hebben we een gevoel van wrevel, onvoldoende begrijpen en op onze honger blijven zitten.

- ✧ Positief is dat we voor de eerste maal met een planning te maken krijgen. Een planning die zelfs verder reikt dan 2014.
- ✧ We kunnen ons niet van de indruk ontdoen dat de zorg om steeds complexere manier georganiseerd dreigt te worden. Veel van wat voorligt heeft bovendien niet veel te maken met de eigenlijke zorg. Het lijkt vaak sleutelen in de marge. Het gaat over diagnosestelling, voortraject, toegangspoort, ondersteuningsplan, zorgregie, vraagverduidelijking, vraagsturing... De eigenlijke ondersteuning, hulp; zorg, begeleiding komt later. Hierover wordt eigenlijk weinig of niets gezegd. Veel middelen worden besteed in de rand. Er is niet zoveel of onvoldoende voor de echte open plaatsen
- ✧ Zorgvraagverduidelijking en vraagsturing. Leggen we daar niet veel te veel nadruk op? Voor veel personen is de vraag zeer vroeg heel duidelijk. Vooral de personen met de zwaarste handicaps en beperkingen hebben vaak niet zoveel verheldering en verduidelijking niet meer nodig. Waarom niet meer aandacht besteden aan hun echte vraag: help, geef antwoord, geef ondersteuning, geef begeleiding, geef zorg.

Het document schetst zes strategische doelstellingen en projecten:

1. De uitbreiding realiseren van het ondersteuningsbeleid binnen welzijn
2. Het verzekeren van een goed werkend voortraject
3. Een vernieuwde toegangspoort
4. De zorgregie inrichten in functie van de vraaggestuurde organisatie van het aanbod en de persoonsvolgende financiering
5. Het operationaliseren van het gevalideerd inschalingsinstrument dat leidt naar verantwoorde budgetten
6. Het sociaal ondernemerschap bevorderen

Met betrekking tot deze doelstellingen en projecten rijzen behoorlijk wat vragen:

- ✧ Graag een concrete omschrijving en definiëring van personen met de grootste ondersteuningsnood
- ✧ Onvoldoende afbakening taken diensten voortraject, dienst

- ondersteuningsplan, diensten trajectbegeleiding. Waar situeren zich de diensten trajectbegeleiding in de voorgestelde organisatiestructuur? Hoe zit het met hun onafhankelijkheid?
- ✧ Verschil tussen persoonsgebonden en persoonsvolgend budget? Blijven, beide termen? Waarvoor opteert men uiteindelijk? Zal persoonsvolgend even duidelijk aan de persoon gebonden zijn? Zal de persoon de regie even duidelijk in handen kunnen houden? Zal het budget mee kunnen evolueren en dynamisch kunnen zijn? Wat zeggen aan de vele gebruikers die voorkeur blijven geven aan de terminologie persoonsgebonden financiering?
 - ✧ PAB (Persoonlijk assistentiebudget) en ZIN (Zorg in natura): omzetbaarheid van het één in het ander, combineren van beide mogelijkheden? Niets is duidelijk
 - ✧ RTH (Rechtstreeks toegankelijke hulp) en nRTH (Niet rechtstreeks toegankelijke hulp). Grote lijnen zijn bekend, maar nog niet volledig uitgewerkt. Criteria bekend. Systeem van modules. Hoelang nog voor volledige uitwerking en duidelijkheid? Verhoudingen tussen systemen? Budgetten? Convenanten? Wat met de woningen zelf?
 - ✧ PAB naar de zorgregie. Huidig systeem is er niet klaar voor. Hoe integratie daadwerkelijk uitvoeren en waarmaken?
 - ✧ Contactpersoonschap. Dit is een essentiële schakel. Zonder contactpersoon geen zorgregie. Velen claimen het. Uitvoering is iets anders. Men moet snel handelen, actief behartigen. Haalbaarheid? Middelen?
 - ✧ Regionale prioriteitencommissies (RPC's) als onderdeel van het ROG. Eerst de dossiers selecteren. Dan de middelen toekennen. Werken met convenanten. De persoon regisseert ... Veralgemeend? Hoe? Gevolgen voor de zorgverstrekkers? Werking van deze zorgverstrekkers? Continuïteit? Zekerheid?
 - ✧ Multifunctionele centra. Worden dit dan de nieuwe centra met het totaalaanbod? De centra waar men op alle aspecten en noden kan letten? Dit ter vervanging van een aantal voorzieningen die juist opgezet geweest zijn met de bedoeling een totaalaanbod te realiseren en multifunctioneel te zijn? Voorzieningen en zorgverleners die precies omwille van dit opzet in de vuurlijn zijn komen te liggen en bekritiseerd geweest zijn? Synthese na de antithese, waarbij men terug naar de eerste synthese gaat. Of hoe de geschiedenis zich niet alleen herhaalt maar ook vernieuwt?
 - ✧ Zorgzwaarte-instrument. Wanneer het ultieme, het goede, het valide? Is dit wel haalbaar? Wat zal de meerwaarde zijn tegenover reeds beschikbare diagnostiek? En de koppeling naar de middelen en de budgetten? Is dit wel een voldoende objectieve, ernstige, valide benadering?
 - ✧ Personeelsomkadering en kwaliteitsverbetering kan niet gekoppeld worden aan uitbreidingsbeleid.

- ✧ Bijkomende middelen. Onduidelijkheid over de verdeling, de aantallen en de prioriteiten. Er is nog een weg af te leggen.

Deze synthese is vaak geïnspireerd aan de bedenkingen van de beleidsgroep zorgregie van het VGPH maar is in belangrijke mate ook het resultaat van de eigen bespreking en commentaar op onze Raad van Bestuur.

4. Aanvraag tot toekenning van fiscale attesten

Me mochten dit in het verleden doen. Op een bepaald ogenblik werd dit ons geweigerd omdat de hulp niet rechtstreeks aan de personen met handicap gegeven werd. We fungeerden als een doorgeefluik naar de voorzieningen toe.

De vergadering merkt op dat verschillende andere organisaties dit wel mogen blijven doen waarbij ze net als wij vroeger als doorgeefluik functioneren.

We hebben steeds de mogelijkheid om een samenwerking op touw te zetten met het Koning Boudewijnfonds. Dit is de constructie van een dubbel doorgeefluik dat zonder problemen aanvaard wordt.

Proberen we het opnieuw?

Kunnen we onze werking niet zo uitbouwen dat we concrete projecten op touw zetten en ondersteunen die wel rechtstreeks gaan naar personen met aan handicap? Dit kan toch niet zo moeilijk zijn? Is dit niet haalbaar? Vraagt dit veel bijkomend werk?

Voer voor een volgende Raad van Bestuur. De aanwezigheid van Marc Van Gestel is gewenst om dit verder opnieuw te bespreken en grondiger uit te spitten.

5. Provinciaal nieuws

- ✧ Vlaams-Brabant: de provincie is klein en divers en wordt in stukken verdeeld door onze hoofdstad. Het is moeilijk haalbaar om deze provincie als één werkbaar geheel te zien. De optie werd genomen om deze provincie te splitsen! We zullen proberen om de leden uit Vlaams-Brabant te laten aansluiten bij de werkingen van Antwerpen, Limburg en Oost-Vlaanderen. De secretaris bezorgd aan de voorzitters van deze provincies de ledenlijst van Vlaams Brabant. Op die manier kunnen we hier onmiddellijk werk van maken.

- ✧ 17 november: jaarlijks gespreksavond in Limburg met als thema 'De evaluatie van de werking van de gebruikersraden'.
- ✧ Graag eens te bevragen via de provinciale vergaderingen:
 - o Heeft men weet van het bestaan van gebruikersraden in werkingen voor begeleid wonen?
 - o VKB en Downsyndroom: welke ervaringen zijn er hier.(?) Weigeringen bekend? Beroepsprocedures soms nodig? Resultaten van deze procedures?
 - o Inloggen bij het VAPH om het persoonlijk dossier te raadplegen van de persoon met handicap. Heeft iemand dit reeds gedaan? Lukt dit?
 - o Ervaringen van de gebruikers in verband met de nieuwe regelgeving voor zindelijkheid. Is het een algemene trend dat men minder krijgt?
 - o Ervaringen in de zorg op het vlak van samenwerking met de reguliere sector. Graag voorbeelden, getuigenissen van individuele en structurele of organisatorische initiatieven.

6. Varia

- ✧ Overgang van dagcentrum naar woonvorm bij overlijden van de langstlevende echtgenoot. Kan er niet voor gepleit worden dat men in dit geval in dezelfde voorziening mag blijven als hier een plaats beschikbaar is? Er wordt hierop geantwoord dat men de regels van de zorgregie niet kan omzeilen of terugschroeven. Externe kandidaten met de hoogste prioriteitsgraad kunnen niet zomaar genegeerd worden. Anderzijds lijkt voor dit probleem binnen de huidige zorgregie een oplossing mogelijk. Dergelijke gevallen kunnen als noodsituatie beoordeeld en behandeld worden. Indien in dezelfde voorziening een open plaats is dan zal men deze ook krijgen. Het probleem mag zeker ook niet beperkt worden tot de overgang tussen deze twee specifieke zorgvormen. Het dient verruimd tot ook andere overgangen zoals deze van minderjarigheid naar meerderjarigheid. In gevallen waar het niet over een overlijden gaat, maar om specifieke, familiale contexten waarvoor hulp in de onmiddellijk nabijheid van het gezin aangewezen is lijkt een oplossing mogelijk via de prioriteitsregels afgesproken binnen de zorgregie. FOVIG is op het huidige ogenblik niet geneigd om hier een bredere actie voor op touw te zetten.
- ✧ Symposium over de situatie van 'Geïnterneerden met een mentale handicap in België'. Een aantal organisaties, hoofdzakelijk uit Wallonië, willen de Belgische staat op dit vlak in gebreke stellen. FOVIG onderkent dat de situatie van deze personen schrijnend is. Er is een kleine kentering merkbaar en er zijn enkele schaarse, eerste positieve initiatieven. Niettemin onderschrijft FOVIG mee de actie van deze organisaties.

Luc De Vos

FOVIG IN LIMBURG

Een jaar later zijn we op 20 september opnieuw te gast in De Meander te Dilsen-Stokkem aan de Maas.

Vorig jaar was hier nog een grote bouwwerf te bespeuren. Nu kunnen we door een mooie en ruime nieuwe inkomhal naar de vertrouwde veranda stappen waar Evi de taart heeft klaargezet.

Er zijn zeven verschillende gebruikersraden vertegenwoordigd. Twee hebben diezelfde avond een eigen raad in nog twee andere voorzieningen. We kunnen goed van start.

Maar in Limburg overleed op 4 augustus 2011 gedeputeerde voor Welzijn mevrouw Erica Thijs aan een uitzonderlijke kanker. Ze was pas eenenvijftig.

Erica werd opgemerkt in het landschap van de beleidssector en in haar partij de CD&V. Iedereen rond de tafel kent haar of heeft persoonlijke contacten met haar gelegd. Dynamisme, ' passie ' zoals zijzelf het noemde, typeerde haar.

Om haar te gedenken steken we een FOVIG kaarsje aan dat de hele lange avond branden zal.

Want er zijn nog herinneringen om brandend te houden.

Evi vertelt over een vriend, vanmorgen gestorven, een veertiger pas. Ook hier was kanker oorzaak. Zij gaat vanavond nog mee zoeken naar teksten voor de uitvaart.

Voorzitter Armand Pauwels brengt het overlijden van de vader van Vlaams minister Jo Vandeurzen in herinnering. Tijdens de viering van vijftig jaar FOVIG – september 2010 te Gent – gaf de minister te kennen dat zijn vader erg verouderde. Nog geen jaar later werd hij in een bijzondere afscheidsviering ten grave gedragen.

Helemaal stil werden we toen het dramatisch overlijden ter sprake kwam van een vader van een eenentwintigjarige zoon, voor wie er geen plaats was in de voorziening.

Evi vertelde.

Alles werd gezocht, geprobeerd, besproken.. opdat de zoon zou kunnen doorstromen als minderjarige naar de afdeling van de volwassen personen met een handicap. Tevergeefs. De vader verzonk in een diepe depressie. Thuis had hij alles, maar alles in orde gebracht opdat er geen materiële noch financiële zorgen zouden zijn. Daarover had hij de macht en de mogelijkheid. Maar opvang voor zijn straks meerderjarige zoon? Daarover kon hij niet beslissen, de wachtlijsten verhinderden elke doorstroming, tenzij...

Hij koos voor de dood.

Als weeskind kwam de jongen in de prioriteit voor doorstroming. Schrijnend, niet te bevatten, wel te begrijpen in de naakte situatie, maar...

Als door een honkbal die je neerslaat kom je op de grond terecht na het beluisteren van dit waar gebeurde verhaal.

Dit kan onmogelijk de boodschap zijn die wachtende jongeren en hun ouders meekrijgen, meegeven als voorwaarde om een thuis aangeboden te krijgen. Versmachtend. Is dit de welzijnssector in Vlaanderen in de eenentwintigste eeuw? Kan dit getolereerd worden?

Vanuit deze dramatische gebeurtenis kwamen we bij het project 2020 terecht dat door het kabinet Vandeurzen in voorpublicatie vertrouwelijk werd verspreid. In het nationaal comité bespraken we het uitvoerig in besloten bestuurskring.

Marc Van Gestel had reeds gereageerd bij de minister. Het is `too little, too late` verwoordde hij zijn bezorgdheid. De minister kon alleen maar zijn ontgoocheling laten blijken.

En toch is de harde waarheid dat er nog maar eens wachttijd bijkomt terwijl het water velen aan de lippen staat.

Bovendien wordt aan de ouders nu reeds gesproken over de nieuwste ontwikkelingen in bewoordingen als "en later zul je alles moeten `kopen`, de zorg, de hulp, de begeleiding.."

Ouders kennen niet de precieze interpretatie van deze uitspraken. De bezorgdheid evenwel groeit.

Zoals in dat andere dossier waar subrogatie de kop opsteekt. Geen dubbele uitkering meer. Terecht.

Maar als in de negentiger jaren, na een ongeval, betalingen gebeurden, dagopvang het enige ondersteuningsmiddel was dat aangeboden werd, en daarbuiten de vierentwintiguursopvang thuis onbezoldigd werd ingevuld bij gebrek aan PGB/PAB, kan dit dan in 2011 teruggevorderd worden van de ouders die twintig jaar lang alles gedaan hebben om hun kind thuis te verzorgen en passende oppas te geven? Is dit niet door verjaring te stuiten? Moeten ouders dan volkomen radeloos worden gemaakt door een vordering die plots in de brievenbus wordt gedropt?

Mieke, onze vertegenwoordigster in de ROG kanalen, wil nog drie jaar verder werken in de prioriteitencommissie. Tot tweemaal in de week is ze ganse dagen op het provinciehuis om de dossiers te lezen, te bestuderen, te vergelijken, intens, om een advies te kunnen formuleren. Gelukkig, zegt ze, is er het VGPH dat ondersteunt en orde schept in de veelheid van gegevens en te behandelen punten. Maar je moet alles gelezen krijgen.

Dan zijn er twee gebruikers, naast de vertegenwoordigers van voorzieningen en de MDT's om de zware verantwoordelijkheid te dragen enige prioriteit uit te spreken.

De gebruikers zetelen als pure vrijwilligers, onbezoldigd, maar de betrokkenheid is groot, groter dan bij wie ook rond de tafel, want de situaties kunnen zo voor de geest worden geroepen.

Kan enige vergoeding hier helpen? Maakt dit de inspanningen iets gemakkelijker? Thuis wacht de zorg voor het gezin, de dagelijkse beslommeringen, die dingen verschuiven naar het tweede plan..

We geraakten niet doorheen de puzzel.

Kan het bekomen van een fiscaal attest misschien enige betekenis toevoegen ter ondersteuning van de werking van de vrijwilligers? Zijn er andere paden te bewandelen?

We stelden ons vele vragen zonder passend antwoord.

Voor de tweede keer op rij verliep de samenkomst van FOVIG Limburg anders dan gepland.

Er zijn dingen waarop orde van zaken dient gesteld te worden.

In hoeverre FOVIG gesprekspartner kan zijn is nog geen uitgemaakte zaak.

De ontwikkelingen van de laatste jaren met almaar meer modellen en toekomstige ontwikkelingsplannen worden hopeloos ingewikkeld in plaats van **ont-wikkeld**. Gebruikers moeten rond de tafel plaats kunnen nemen als ervaren deskundigen, ` ervaringsdeskundigen ` zegt men dan. Maar de ervaring leert dat dit niet houdbaar is onder de voorwaarden zoals die nu gelden. Of beter zonder enige voorwaarde om het te kunnen behartigen.

Is er een alarmbelprocedure voor de sector van gebruikers? Wij hebben de klepel niet gevonden.

Op zeventien november zal FOVIG Limburg i.s.m. KVG Gezin en Handicap, rond de avondtafel plaatsnemen om de zorgregie te laten doorlichten. Dit zal allicht wat meer licht doen schijnen op de nieuwe beleidsvoorzieningen.

De voorzitter wist de intense gespreksavond positief af te ronden toen we het kaarsje uitbliezen: dit hebben we aan Erica te danken!

Simonne Janssens-Vanoppen

FOVIG IN WEST-VLAANDEREN

1. Goedkeuring verslag:

Het verslag werd goedgekeurd. Kurt verduidelijkte ook dat de verhoogde kinderbijslag bij Down niet meer wordt toegekend wanneer er geen medische tekortkomingen werden vastgesteld (hartproblemen ..) . Een beroep bij het FOD zelf volstaat meestal om de erkenning te krijgen met terugwerkende kracht.

Nieuws FOVIG nationaal:

2.1. Omzendbrief meerjarenplanning 2012-2014: Toon schetste de krachtlijnen binnen de omzendbrief, gaf de bedenkingen die weer die op de bestuursvergadering landelijk werden geformuleerd, en beloofde de integrale tekst met het verslag mee te sturen.

2.2. Vraag naar ondersteunen van een actie naar VAPH en kabinet: een groep van voorzieningen die beschikken over een dagcentrum en een tehuis vragen ons hun initiatieven naar de overheid te helpen schragen. Bij die initiatieven eisen zij dat onmiddellijke doorstroming van dagcentrum naar tehuis zou gegarandeerd worden. Deze vraag kan zeker zeer goed gemotiveerd worden vanuit de zo belangrijke continuïteit van ondersteuning. Ze ligt volledig in lijn met de bezorgdheid van andere ouders die een vlotte doorstroming van internaat naar residentiële eenheid voor volwassenen binnen dezelfde voorziening wensen. Probleem ligt volledig bij de verdeling van de schaarste: is het ethisch verantwoord te stellen dat continuïteit van begeleiding volle voorrang moet hebben op vaak schrijnende situaties van echte noodgevallen? Wij zouden ons zeer graag bij deze wensen van onze achterban aansluiten, zij hebben voor de volle 100% gelijk met hun motivering, maar we aarzelen als daardoor de zwaksten in de kou zouden komen te staan. Een echt goede oplossing zal er alleen zijn als de zorggarantie volledig gerealiseerd is.

2.3. Symposium rond geïnterneerden met mentale handicap: Een aantal gebruikersorganisaties kwamen samen op een colloquium rond dit item op 25 februari, en beslisten in september om België in Straatsburg in gebreke te stellen voor het falen op dit vlak. FOVIG vond dat zij dit initiatief kon ondersteunen.

2.4. NAH en subsidiariteit : Sinds begin 2010 eist VAP H bedragen terug die uitbesteed werden aan zorg of materiële hulp in situaties waar bedragen door verzekeringen werden uitgekeerd (eenmalig of via jaarlijkse rente). In de discussie werd gesteld dat het principe aanvaardbaar is, vanuit de redenering dat de uitkeringen bedoeld zijn om te besteden aan de nood aan ondersteuning, die bijvoorbeeld door een ongeval ontstaan is. Het VAPH regelt een contract met ouders voor de bedragen die opgevraagd worden, en garandeert de

volledige zorg vanaf het moment dat de uitkering uitgeput is. Het is echter wezenlijk dat mensen goed en tijdig geïnformeerd worden rond deze gang van zaken, en het vormt wellicht een breuk met het verleden waar vroeger de cumul van uitkering en zorg VAPH wellicht wel mogelijk was. De leden van onze groep hebben geen duidelijke kennis van het gestelde probleem, gezien alles rechtstreeks via VAPH geregeld wordt.

2.5. Zorgverzekering residentieel volgens 30/100 regeling: de tekst rond voorwaarden en uitbetaling werd als bijlage meegestuurd.

2.6. Besluit rond erkenningsvoorwaarden en kwaliteitszorg in voorzieningen: voor FOVIG een zeer belangrijk besluit, gezien het via het item collectieve inspraak de organisatie en werking van gebruikersraden regelt. Het is gedateerd 4/2/2011, Belgisch Staatsblad 8/4/2011 en de belangrijkste wijzigingen zijn van kracht sinds 1 juli 2011. We gaan het in de toekomst nader bestuderen, maar stuurden het reeds mee in bijlage bij het verslag.

2. Uitwisseling ervaringen in eigen oudervereniging en gebruikersraad:

- ◆ Kurt: nog geen gebruikersraad gehad sinds vorige vergadering
- ◆ Eric/Aartrijke: heeft ontslag genomen als voorzitter en waarnemer, maar blijft actief, de raad werd ook uitgebreid tot 8 eenheden. Het koekjesproject gaat opnieuw door, en men heeft voor kiné een bewegingsstoel geïntroduceerd, die de onderste ledematen stimuleert; de oudervereniging evalueert en koopt wellicht een tweede aan. De kwaliteitsplanning en de evaluatie ervan werden zeer gedetailleerd toegelicht, en werd ook een duidelijke procedure uitgetekend voor bescherming van de privacy.
- ◆ Martine: nog geen overleg
- ◆ Herman: volgende bijeenkomst op 20 oktober
- ◆ Luc/Tordale: overleg 4 oktober, maar onderwerpen zijn: folder rond medisch beleid door arts van de voorziening toegelicht, sponsorprojecten, voorstelling nieuwe directie logistiek en administratie, financieel verslag. Er komt ook een speciale gebruikersraad over aanpassingen in de ondersteuningsovereenkomst, en men is bezig met een administratief gebouw en zoekt naar een aangepast kunstwerk.

- ◆ Paule/Ons Erf: de resultaten van de tevredenheidsenquête kwamen aan bod, het financieel verslag, de nieuwbouw liep vertraging op, waardoor nieuwe bewoners tijdelijk in bestaande leefgroepen moesten ingeschakeld worden, en er werd een epilepsieprotocol opgesteld.
- ◆ Toon/Bachte: Vaste agendapunten medicatie en E-services, stand van zaken nieuwe wasserij, concreet opnamebeleid, inschakeling van enkele eenheden ambulante zorg aan huis, vervanging van kinesisten door ergotherapeuten voor bepaalde opdrachten, en acties rond verkeersveiligheid waren de belangrijkste onderwerpen.

3. Varia:

- ◆ Via www.mijn.vaph.be kan het eigen dossier bij VAPH geraadpleegd worden met behulp van de elektronische identiteitskaart en kaartlezer, niet met een token. De vraag kan gesteld worden hoe het zit met kinderen die nog niet over een identiteitskaart beschikken.
- ◆ Via www.handiweb.be kan het eigen dossier ook geraadpleegd worden, opnieuw met behulp van kaartlezer en identiteitskaart. Hier kun je als wettelijk vertegenwoordiger ook terecht. Handiweb geeft onder meer een antwoord op de volgende vragen:

Wat heeft de dienst Personen met een handicap u al toegekend? Wat niet? Welke aanvragen zijn in behandeling? Wat moet u nog doen om uw dossier vooruit te helpen? Waarop hebt u nog recht? Aan welke voorwaarden moet u voldoen?

Bent u 18 jaar, dan kunt u rechtstreeks terecht; als wettelijke vertegenwoordiger kunt u een formulier voor mandaat downloaden en opsturen, en wordt uw identiteitskaart dan gelinkt aan het dossier van uw kind zodat u rechtstreeks kunt raadplegen..

- ◆ Kurt vertelt dat je in Plopsaland thans een bewijs van handicap nodig hebt om voorrang te krijgen op attracties, ook als de handicap duidelijk zichtbaar is.
- ◆ Mario meldt dat je thans ook een bewijs van CARA nodig hebt voor vrijstelling van de autogordel. Je kunt voor de vrijstelling terecht bij:
FEDERALE OVERHEIDSDIENST MOBILITEIT EN VERVOER
DIRECTIE VERKEERSVEILIGHEID

Dienst Verkeersreglementering - CITY ATRIUM
Vooruitgangstraat 56 – LOCAL 4A23 1210 BRUSSEL
TEL : 02/277.38.25 en 277.38.27

♦ We zijn reeds aan het uitkijken naar een locatie voor de Algemene Vergadering van FOVIG, die in 2012 in West-Vlaanderen doorgaat. Belangrijk is dat ook via openbaar vervoer vlot toegang kan gekregen worden tot de voorziening. We hebben reeds twee kandidaten: Ons Erf in Brugge en Duinhelm in Oostende. Martine en Paule verkennen elk in hun voorziening deze opties.

♦ Bij de uitnodiging van deze vergadering bleek dat Bea aan andere directie-opdracht had aangenomen. Contacten met de algemeen directeur van UNIE-K en de administratief directeur bevestigden dat wij welkom blijven in de Waaiberg in Gits, centraal in het West-Vlaamse landschap. Waarvoor onze dank !

♦ Eric nam contact op met Geert in Mivalti: thans is Sylvie Billiet, bevrijdingslaan 03/15, 8700 Tielt voorzitter van de gebruikersraad aldaar. Zij was vanavond niet vrij, maar Geert zal haar naar onze volgende vergadering begeleiden, en op die manier de overdracht doen. Wij danken Geert voor de ruime inbreng die hij had in onze vergaderingen in het verleden, en zien er naar uit om mevrouw Billiet te begroeten

Toon Callewaert

FOVIG OOST-VLAANDEREN op 21.09.2011.

1. Diensten inclusieve ondersteuning

- ✧ In Oost-Vlaanderen zijn er blijkbaar nog geen voorzieningen met ervaring op dit gebied
- ✧ Er zijn wel al voorzieningen die in het kader van het uitbreidingsbeleid een plaats kregen toegewezen. Er is ook reeds een bewoner van Geïntegreerd wonen overgestapt. We volgen dit verder **moeten** op.
(Inspringing gelijk maken)

2. Nieuws uit de regio vanuit de GBR en ouderverenigingen

- ✧ VZW dienstencentrum Mariaheem Ter Wilgen
 - Is op zoek naar andere naam
 - Nieuwbouw voorzien eind 2013 of begin 2014

- Concreet gaat het om woningen voor telkens 8 personen
- Men voorziet 31 definitieve nieuwe plaatsen en 1 logeerfunctie
- Voor volwassen met GES
- ✧ Heuvelheem
 - Zit met verbouwingswerken
 - Moet op 3 locaties werken
 - Dit zou wel eens chaotisch kunnen verlopen.
- ✧ Welzijnsverbond
 - Blijkbaar klopt het niet dit verbond infoloketten zou installeren.
- ✧ Voortraject
 - De Vzw voor het voortraject zoekt uit alle geledingen mensen om mee te werken.
- De Vergadering gaat akkoord dat FOVIG Oost Vlaanderen participeert. Michel zal contact opnemen met Dirk Mommaerts. Hij zal FOVIG nationaal hiervan op de hoogte brengen.
(Insprinking gelijk maken)

3. Varia

- ✧ -Omzendbrief meerjarenplan van het VAPH
 - Er zijn 6 strategische doelstellingen
 - Bij deze doelstellingen rijzen veel vragen
- ✧ Zijn er gebruikersraden in de werking begeleid wonen?
Niemand weet hiervan.
- ✧ VKB en Downsyndroom
Er werden geen ervaringen ingebracht over weigeringen en beroepsprocedures
- ✧ Inloggen bij het VAPH om het persoonlijk dossier te raadplegen
Dit bleek nog onbekend te zijn
- ✧ Ervaringen in de zorg op het vlak van samenwerking met de reguliere sector
 - Deze zijn positief
 - Voorbeelden van samenwerking werden gegeven op het vlak van maaltijdbedeling (met het Wit-Gele kruis) en vakantiewerking
- ✧ Cumul en cumulverbod
Het VAPH eist bedragen terug voor personen die in NAH voorzieningen RVT 's en PMI's verblijven en nog vergoedingen ontvangen gestort door derden.
- ✧ Brief GBR Schoonderhage
 - Overgang van dagcentrum naar een woonvorm bij overlijden van de langst levende echtgenoot
 - Men wil ervoor pleiten dat men in dit geval in dezelfde voorziening blijft
 - Met de huidige regelgeving van de zorgregie kan dit niet. De

hoogste prioriteiten komen eerst in aanmerking. Dit kunnen externen zijn.

- ✧ Recht op zorg
 - Er komt een nieuwe eigen website
 - We zouden nieuwe acties moeten ondernemen om nog meer vooruitgang te boeken.

Verslag: Lin Lenaers

Luc De Vos, secretaris

Platform Begeleid Werken 29 augustus 2011

Een organisatie van Platform Begeleid Werken in samenwerking met Provincie Oost-Vlaanderen

VOORAANKONDIGING CONGRES BEGELEID WERKEN

Supported Employment, een garantie en hefboom naar een inclusieve arbeidsmarkt?

Wat? Op dit tweejaarlijkse congres willen we een toekomstgerichte lans breken voor het optimaliseren van de arbeidsmogelijkheden van doelgroepen op de arbeidsmarkt via de methodiek Supported Employment.

In de voormiddag zullen de aanwezigen een spiegel voorgehouden worden over de hedendaagse invulling van het begrip "inclusie" door **mevr.**

Anouk Bolsenbroek. Zij is de auteur van "Werken aan een inclusieve samenleving, goede praktijken". Ondersteund door concrete goede praktijken zal zij een betoog houden voor haar visie op een doorgedreven inclusieve samenleving. Hierna zal **mevr. Ann DeSmet**, onderzoekster aan LUCAS, centrum voor zorgonderzoek en consultancy, de resultaten presenteren van hun onderzoek naar de Methodiek Supported Employment. De voormiddag wordt afgerond door de voorstelling van een pilootproject, binnen VZW Pegode, waarbij de methodiek Supported Employment de hefboom is om een sectoroverschrijdend traject naar inclusieve betaalde tewerkstelling uit te bouwen.

In de namiddag zullen ervaringsdeskundigen, spelers op het sociale middenveld, beleidsverantwoordelijken en de aanwezige congresgangers, gemodereerd door **Guy Tegenbos**, met mekaar over deze problematiek in gesprek gaan.

Voor wie? Jobcoaches, directies, en veldwerkers uit het werkveld Begeleid Werken en Arbeidszorg, Geïnteresseerden in de methodiek Supported Employment. Beleidsverantwoordelijken uit de sectoren, Arbeid, Welzijn en Sociale economie.

Waar en wanneer? Donderdag 17 november 2011 van 9h30 tot 17h00 in het Vormingscentrum Guislain, Jozef Guislainstraat 43 te 9000 Gent

Meer informatie: Jan Verbeeck Dienstencentrum Mozaïek Wolfputstraat 106 9041 Gent Oostakker Tel. 09/255.50.50

1. Opvolging AV , stemrecht

Naast Hugo Verhoeven, Frans Snyers en Pierre Schreuders als stemgerechte leden van onze provincie in de AV is er nog plaats voor twee bijkomende stemgerechtigde leden. Jozef Van Lieshout (Muylenberg) en Erik Meersman(Iona) zijn bereid deze taak op te nemen.

2. Nieuws uit de gebruikersraden .

De vraag wordt gesteld hoe in de voorzieningen omgegaan wordt met diefstal door gebruikers. Het is een delicate zaak die ook deel kan uitmaken van de handicap. Dit wordt best met de ouders of voogd van de gebruiker besproken om in overleg maatregelen te nemen om herhaling van diefstal te voorkomen. Moet niet echt door de gebruikersraad behandeld worden, maar toch is mededeling ervan aangewezen, zonder inbreuk te maken op de privacy. Kan ook een punt voor de klachtencommissie zijn.

Diefstal door medewerkers kan leiden tot onmiddellijk ontslag. Diefstal door medewerkers zou best ook aan de gebruikersraad gemeld worden, maar verder is het een zaak van de voorziening.

Voorstel: wij brengen dit onderwerp eens ter sprake in onze gebruikersraden of in gesprek met de voorziening. Zou hierover meer ervaring zijn in 't Zwart Goor waar ex-gedetineerden opgenomen zijn? Hoe wordt dit proactief aangepakt?

Plotse verhogingen van bepaalde bijdragen van de gebruikers (o.m. voor paardrijden, zwemmen) kunnen niet vermeden worden. Een gebruikersraad kan alleen adviserend optreden maar geen wetten stellen. Een goed continu overleg kan veel ergernis vermijden.

Er is minder tussenkomst voor o.m. incontinentiemateriaal en er zijn nog meer wijzigingen op komst. De nieuwe regelgeving start in 2012, aanvragen moeten tegen dan binnen gestuurd worden. Thans moet men de onkosten minder gedetailleerd bewijzen. We dienen dit verder nauwgezet te blijven opvolgen.

Via FOVIG-nationaal ontvingen wij een brief van de ouders van een persoon met handicap i.v.m. het terugvorderen, door het VAPH, van de betaalde toelagen aan de voorziening waar de gebruiker opgevangen wordt. De gebruiker was slachtoffer van een ongeval en ontvangt ook een tussenkomst van een verzekeringsmaatschappij. Deze tussenkomst is blijkbaar onvoldoende om ook de kosten van de voorziening te dragen, maar het VAPH beschouwt dit wel als een cumul inzake ondersteuning, wat verboden is.

De situatie is voor ons niet erg duidelijk en stellen ons volgende vragen:

moet het VAPH zich niet rechtstreeks tot de verzekeringsmaatschappij wenden?

heeft de voorziening destijds de gebruiker voldoende geïnformeerd over de toelagen die zij van het VAPH ontvangt voor de opvang van de gebruiker, maar die misschien ook door de verzekeringsmaatschappij zouden moeten betaald worden?

heeft de verzekeringsmaatschappij fair gehandeld bij het bepalen van de vergoeding?

heeft de voorziening het cumulverbod wel goed begrepen?

We beschikken over te weinig informatie om deze zaak te beoordelen. Voorzieningen met NAH patiënten hebben vermoedelijk wel ervaring met deze problematiek van cumulverbod bij VAPH voorzieningen. Wel zijn er voorzieningen die zeer regelmatig (dus bij elke index aanpassing van de tegemoetkomingen) deze ook systematisch opvragen in het individueel protocol .

3. VGPH

De profielomschrijving voor de algemene coördinator (i.p.v. 'directeur') is opgesteld en eerstdaags zal een vacature in de pers verschijnen. De huidige RvB van 8 leden blijft aan zet tot eind december om dan herop te starten samen met de nieuwe coördinator.

4. Reorganisatie ROG – CRZ

Voorstel tot reorganisatie ROG prov. Antwerpen:

4 ROG-regio's 'basiszorg' (Antwerpen-stad, Voorkepen, Zuidkant, Turnhout); overleggen elk 5x per jaar

1 ROG 'gespecialiseerde zorg' (hoge medische zorg of ernstige gedragsproblemen); 2x per jaar overleg

ROG Stuurgroep, maandelijks

het vroegere ROG Kinderen en Jongeren wordt geïntegreerd in de 4 regio's

een prioriteitencommissie bepaalt de dringendheid van de zorgvragen

een profielencommissie bepaalt of een zorgvrager in aanmerking komt voor gespecialiseerd zorg, dit tot de inschaling van de zorgzwaarte (het zorgzwaarte instrument ZZI) op punt staat.

Hierbij houdt men de implementatie van 'Perspectief 2020' voor ogen. De klemtoon ligt op vraagverduidelijking, vraaggerichte en inclusieve ondersteuning, promoten van intersectorale samenwerking, integratie PAB in de zorgregie, zorgzwaarte en persoonsvolgend gerelateerde financiering.

Reorganisatie van CRZ (centrale registratie zorgvragen):

slechts 2 collectieve bemiddelingen per jaar tegenover vroeger een 6-tal per regio

4x een individueel bemiddelingsoverleg

men werkt nu ook met zgn. 'voorkeurvoorzieningen', dit zijn voorzieningen waar een zorgvrager met zijn problematiek zou terecht kunnen.

Reorganisatie te finaliseren tegen 14 december, implementatie vanaf januari 2012

H Verhoeven

Special Olympics in de kijker

"Goed luisteren, Marc. Tuut. Dan vertrekken en dan heb je ook goud!"

Woensdag 1 juli 2011 om 19u hadden wij afgesproken in Hasselt aan het Kolonel Dusartplein voor onze deelname aan de 30° Nationale Special Olympics (Hasselt/Genk). Onder de 3000 deelnemers ook onze 18 atleten, waarvan 5 van 't Weyerke, die stonden te popelen om aan de optocht te

beginnen. De begeleiding had de handen vol want het startschot werd pas gegeven om 20u30. Dat was nog lang wachten.

Maar dan was het eindelijk zover! Trots droegen ze de vlag van AVALI, onze zwemclub! Hun lachend gezicht sprak boekdelen, wij hebben sommige toeschouwers in de tribune een traantje zien wegpinken. De openingsceremonie werd een prachtig spektakel met dans en muziek en een optreden van de Romeo's.

Daarna brak hét moment van de avond aan: de aankomst van DE VLAM VAN DE HOOP!

Trots liep Sam Menten (atleet AVALI) met Svetlana Bolshakova naar het podium. Onder luid gejuich werd de vlam aangestoken. Er volgde een spetterend vuurwerk, alweer een onvergetelijk moment. Let the games begin! Voor onze zwematleten: Els Boven, Jolijn Gijssels, Marc Smets en Olivier Swinnen waren het spannende dagen. En niet minder voor Steven De Craene in zijn badmintonwedstrijden.

Donderdag 2 juli. Om 12u30 vond onze eerste zwemwedstrijd plaats en direct bingo! We sloten onze eerste dag af met 4x goud, 2x zilver en 3x brons!

Vrijdag 3 juli. Vroeg uit de veren. Eerst Marc Smets ophalen in de Heg. Onderweg kreeg hij van Olivier het verslag van de vorige dag. "Goed luisteren, Marc. Tuut! Dan vertrekken en dan heb je ook goud!"

Bij aankomst in Genk stond Jolijn al te wachten. Een beetje zenuwachtig maar veel tijd was er niet. Direct beginnen was de boodschap: 100m schoolslag. Goed voor zilver. Jolijn mocht toch maar weer mooi die trapjes van het podium op en daar doet ze het voor.

11u30 voor Els haar eerste wedstrijd 33m vrije slag. Het kriebelde te fel voor Els, spijtig want de jury is onverbiddelijk: een deelnemingsmedaille voor Els.

Om 13u30 was het de beurt aan Marc. In andere wedstrijden zwom hij meestal zeer rustig maar deze keer vertrok hij als een pijl. Hij had te goed geluisterd naar Olivier. Onze Marc zwom te snel: goed voor een deelnemingsmedaille. Ik maar foeteren op de tribune dat was al de tweede vandaag. 15u30. Nu komt de 66m schoolslag eraan. Marc mocht naar zijn tweede wedstrijd. In de kleedkamer had Theo wel 10 keer herhaald: "Marc, 2 lengten! Goed verstaan? Weg en terugkomen." Ondertussen kwamen de supporters van 't Weyerke aan op de tribune. Marc straalde want ze waren er voor hem. Voor het startsein nog even

teken gedaan: 2 lengten. Jaja, hij had het vast begrepen! Maar na 33m stopte hij! En dus brulden wij van op de tribune: "DOOR, MARC, DOOR!!!" Gelukkig begon hij er terug aan en zwom zo toch nog naar zilver. Goed gedaan, Marc! 16u30. Wij smolten bijna boven op die tribune van de hitte. Maar Olivier had de hele dag de koelte en de rust van de hal opgezocht. Hij vond het veel te warm boven. Vlug omkleden en klaar aan de startblokken. Toch spannend als er iemand komt kijken en dan ook nog op het hoogste trapje staan. Ook Jolijn en Els mochten aantreden voor de 2de maal en behaalden beiden een mooie zilveren medaille! Dat was even glunderen, hé dames!

Zaterdag 4 juli, de laatste dag. Omdat wij vandaag wat later moesten beginnen, gingen we eerst een koffietje ~~gaan~~ (drinken) buiten in de tent. Hier was het nog een beetje koel en wat smaakte die taart! 66m vrije slag heren. Marc mocht als eerste starten. Deze keer stopte hij niet. Goed voor brons. En Olivier mocht weer goud meenemen.

Tijd voor de dameswedstrijd: voor Els ging het ~~er om~~? spannen. Zij zwom in een zeer sterke reeks en behaalde toch de 5de plaats! Jolijn had meer geluk: een tweede podiumplaats.

Wij zagen eruit en voelden ons ook als garnalen na drie dagen zwembad en temperaturen van boven de 35°. Maar wij waren blij met al die blinkende medailles. Wij waren ook een beetje droevig omdat de Special Olympics voorbij waren. We namen nog even afscheid van de andere ploegen en met Regi op de achtergrond gingen we stilletjes naar huis. We troostten ons met de gedachte: volgend jaar in Luik willen wij er zeker weer bij zijn!

Het zijn mooie spelen geweest voor onze zwemclub Avali: 22x goud, 11x zilver en 5x brons! Onze zwemmers hebben het toch maar weer gedaan!

Ook Steven De Craene behaalde goud in zijn discipline badminton. In de Goednieuwskrant lazen we op 26 juli: "Drie spelers van badmintonclub Smash uit Berkenbos hebben met succes deelgenomen aan de Special Olympics: Bob Biesmans, Steven De Craene en Stevie Nagy. In de tweede sterkste reeks was er goud voor Steven De Craene. Onze club is natuurlijk apetrots op hen, zegt voorzitter Johan Verhagen van BC Smash, een club die al enkele jaren een schitterende werking rond G-badminton heeft uitgebouwd."

Voor alle atleten een dikke proficiat!

Josy Bostyn, mama van Olivier Swinnen en voorzitter zwemclub Avali Lummen.

Perspectief 2020

'Bijkomende middelen 2012'

In de omzendbrief van 28 september in verband met perspectief 2020 wordt er niet meer echt gesproken van 'Uitbreidingsbeleid' zoals het vroeger in de omzendbrieven stond .. Waarom is dit zo ? Waarschijnlijk omdat met nu alle extra middelen als bijkomende middelen beschouwd maar wat is er echt 'uitbreidingsbeleid' in deze omzendbrief , wat wordt er werkelijk aan extra gegeven voor de opvang van personen met een handicap (Pmh) in de sector ?

100 % juist becijferen kunnen we dit niet .

Men spreekt in de omzendbrief over een toename van de middelen van 2012 van 35 mio EUR , maar een groot gedeelte van die 'bijkomende' middelen worden niet aan 'uitbreiding' besteed maar aan kwaliteitsverbetering (7 mio personeelsomkadering, IMB, contactpersoonschap, incentives ondernemerschap enz) andere voorafnames kunnen we beschouwen als uitbreiding zoals extra budgetten voor geïnterneerden ; zelfstandig wonen ...enz). We komen zo tot de eigenlijke budgetten die voor de provincies voorzien zijn: 23.5 mio EUR , die werkelijk in de ROG's zullen kunnen verdeeld worden volgens bepaalde patronen.

Eerst de VIPA gebouwen die klaar zijn , moeten zeker hun invulling krijgen. Daarna geeft men een verdeling aan in 20% rechtstreeks toegankelijke hulp(RTH) en 40 % Zorg in natura (Zin) en 40% persoonlijk assistentiebudget (PAB) ; beide laatste ondersteuningsvormen worden nRTH of niet rechtstreeks toegankelijke hulp genoemd. Hiervoor moet je langs een 'toegangspoort' , in de huidige regelgeving een PEC ticket hebben, of langs de deskundigen commissie van het PAB gepasseerd zijn . In de toekomst werkt men aan een unieke toegangspoort: het zorgzwaarte instrument (ZZI) dat gevalideerd (operationeel voor iedereen) moet zijn tegen eind 2013.

De grote nieuwigheden in deze nieuwe richtlijnen proberen we even nader te belichten:

1. PAB toegekend in de provincies. Door de regionale prioriteiten commissies (RPC's)
2. Er worden buiten de VIPA-invullingen GEEN bijkomende plaatsen meer erkend in de voorzieningen in de toekenning van zorg in

natura , maar persoonsvolgende convenanten. Dwz budgetten worden aan de persoon toegekend door de RPC's. Met dit budget kan onderhandeld worden met de voorzieningen om tot individuele ondersteuning te komen voor de Pmh. Indien de Pmh niet tevreden is over de ondersteuning kan deze persoon met dit budget naar een ander voorziening stappen om ondersteuning te verkrijgen.

De grote nieuwigheid zit hem dus in de resolute keuze voor nieuwe uitbreidingen (die nog niet beslist zijn , dus buiten VIPA) om deze allemaal persoonsvolgend te maken

3. Men spreekt nu over RTH en nRTH, het onderscheid tussen beide ondersteuningsvormen moet echter nog beschreven worden door de ROG-structuren: wat wel of niet rechtstreeks toegankelijk is. Er worden enkel een aantal voorbeelden geschetst, De ROG's moeten dit vastleggen.

Als nasleep van het uitbreidingsbeleid van 2011 moet er ook nog gesleuteld worden aan de besteding van de middelen Trajectbegeleiding deel 2 (september 2011). Deze moeten nu in onderling overleg tussen op te richten VZW's die zich inschrijven in de 'Diensten Ondersteuningsplan' (DOP) verdeeld worden tegen november (advies in oktober in de ROG's)

In principe doen de DOP's geen trajectbegeleiding meer , hun taak stopt bij het 'voortraject' dwz dat ze gaan vanaf de vraagverduidelijking tot en met het opstellen van een ondersteuningsplan. Wat daarna komt is nu zeer onduidelijk. Wordt de Pmh dan nog verder onafhankelijk geholpen in de zoektocht naar een inclusieve ondersteuning ? Wij menen dat de middelen die aan trajectbegeleiding toegekend werden vóór 2011 ook naar deze DOP's zouden moeten gaan. Je kan beide niet zomaar van elkaar loskoppelen het werk moet dan pas beginnen. Hoe los ik mijn ondersteuningsvraag zo goed mogelijk en inclusief op ?

Dit zijn de voornaamste kenmerken van het perspectief 2020 bijkomende middelen voor 2012.

De omzendbrief bijkomende middelen 2012 kijkt echter ook verder dan de horizon 2012. Alles wordt gekaderd in de nota van Jo Vandeurzen perspectief 2020 van juni 2010. Daardoor worden er aan de Regionale Overlegorganen in de provincies (ROG's) zeer dringende opdrachten gegeven en doorgespeeld, die er moeten voor zorgen dat de volgende jaren er een echte verandering in de sector en in de ganse visie op Pmh zal moeten plaatsgrijpen om deze inclusieve samenleving te realiseren. We hebben in ons ROG reeds een basis timing(plan) opgesteld en

verantwoordelijken aangesproken. We kwamen op niet minder dan 25 specifieke taken die in het tijdspad tot juni 2012 moeten volbracht worden;

We noemen er enkele op buiten die deze die reeds hiervoor werden benoemd :

1. Wie zijn de Pmh met een Pab (gescoord door de deskundigen commissie) in onze provincie en hoe kunnen die een prioriteit bekomen via de RPC's. Hoe kunnen zij een contactpersoon kiezen ?
2. Een Task-force voor minderjarigen **ivm** jongeren die gedrag- en emotionele stoornissen vertonen en daarmee algemeen de overgang naar meerderjarigenzorg voor alle minderjarigen?
3. **i**nventariseren en contacten leggen met de sectoren binnen en buiten de welzijnssector om de inclusiviteit van dienstverlening te bewerkstelligen.
4. Hoe vatten we de zorgafstemming op om beter vraaggestuurd te kunnen handelen.
5. Hoe geven we de multifunctionele centra (MFC) voor minderjarigen vorm ; dit in het kader van een beter sociaal ondernemerschap ?

Het is in dit kader dat je ook de noodkreet van de gebruikersorganisaties moet bekijken : Hoe kunnen wij als vrijwilligers ons nog (beter) organiseren ; en/of hoe kan de overheid ons steunen in onze huidige "onmogelijkheid van dit alles nog verder te behappen" ??? Het helse tempo de "verraderlijke" tijdsdruk en de must om de gebruikers te laten participeren worden hierbij niet meer gerespecteerd.

We hebben, daarom een brief geschreven zowel naar de veranderingsmanager (JP Van Baelen) als naar de minister (J Vandeurzen) om even in herinnering te brengen dat wij geen professionelen zijn maar ervaringsdeskundigen die weliswaar door VGPH ondersteund worden, maar uiteindelijk moeten wij toch alles kunnen terugkoppelen naar onze individuele leden en verstaanbaar maken.

Dit is dus dat wat we met deze uitleg probeerden te doen (terugkoppelen). , maar ik vrees dat deze korte uitleg en commentaar zeker meer vragen heeft opgeroepen dan er echt antwoorden zijn gekomen. Ik hoop dat er in de provinciale vergaderingen van FOVIG dan ook voldoende aandacht kan besteed worden aan de vragen die er zeker zullen leven bij deze aanzet tot ingrijpende veranderingen in de

ondersteuning van Pmh in en buiten de sector tegen 2020. Het startschot is door de administratie in ieder geval reeds gegeven , maar het moet toch vooral de bedoeling zijn dat wij deze 'veranderingskoers' ook kunnen uitlopen en dat we beter kunnen participeren in de samenleving .

H Verhoeven

Sofie...kind van de zon

In ons ledenblaadje publiceren we regelmatig een uitsnede uit het getuigenis van Anne Raman over het leven met haar dochter Sofie. Dit getuigenis is inmiddels gepubliceerd onder de titel: 'Sofie een morgenkind, mijn zorgenkind'. Het verscheen in 2008 bij Sig, Kerkham 1 te 9070 Destelbergen. Tel.: 09/2383125. E-mail: info@sig-net.be. ISBN: 978-90-5873-075-6. Het boekje telt 212 bladzijden. De kostprijs bedraagt € 15. Het is een boek dat zeer vlot leest, voor ouders heel herkenbaar is en dat wij dus aan onze lezers aanbevelen.

Discussie.

'k Prevel nog een excuus aan de leerkracht van het nieuwe klasje van Sofie en dan wandel ik verontwaardigd het klaslokaal uit. Men kijkt verbaasd... eenmaal buiten schrik ik er zelf even van...

Tijdens het laatste oudercontact bleek dat Sofie een communicatieprobleem had. Blijkbaar houdt ze zich een beetje gedeisd, terwijl ze bij de logopediste en thuis een vlotte prater is. Wat de schoolse activiteiten betreft, verwijs ik naar het stukje "einde van een schooljaar". Je kon de klas zo'n beetje verdelen in twee groepen: één sterke groep en een groep die wat individuele begeleiding nodig had. Sofie behoorde bij deze laatste. Maar ze draaide mee, ze maakte vorderingen waarvan de grootste prestatie toch wel is dat ze haar eigen naam kan schrijven, puzzels van honderd stukken maakt en aanstalten maakt om te schrijven. Wij vermoeden zelfs dat ze meerdere woordjes kan aanleren. "We zullen haar in een meer aangepaste groep plaatsen" werd ons meegedeeld...

De overstap die ze nu echter heeft gemaakt is voor ons onbegrijpelijk. Sommige klasgenootjes komen uit de kleuterklas. Enkel Sofie kan haar naam schrijven. Er hangen enkele inkleurtekeningen aan het bord. Je ziet dat ze flink haar best heeft gedaan, ze kleurt veelal tussen de lijntjes.

Onderaan staat haar naam... geschreven door de juf. Het naaien op karton zal dit jaar nog niet aan bod komen... maar Sofie kan dit al?! "We zullen dit jaar ook het puzzelen introduceren en we maken gebruik van de gebarentaal 'SMOG'. Sofie kan echter puzzelen en ze is de gebarentaal al ontgroeid... Men bekent dat Sofie de beste is uit de klas. De andere kinderen zullen een voorbeeld aan haar hebben. Toen stapte ik op... een emotionele reactie, dat geef ik toe... september was al zo druk en de vermoeidheid begon zijn sporen na te laten.

Nu begrijp ik ook waar het plotse 'kleutergedrag' van Sofie vandaan komt (zo vroeg ze onlangs naar een slabbetje om te eten). Mongooltjes leren door het nadoen van anderen, dus het juiste voorbeeld krijgen is zeer belangrijk.

Er zal een vergadering belegd worden. We mogen aanwezig zijn... Ondertussen doen wij alvast enkele telefoontjes. Als de gesprekken niets opleveren zullen we naar een andere school gaan. En dat vind ik jammer... het meest voor Sofie, deze school is als een tweede thuis voor haar.

In afwachting van deze vergadering wil ik graag onze schoolkeuze even toelichten. Vrij overtuigend kozen wij **niet** voor het gewone onderwijs. Sofie was zeker welkom in het buurtschooltje. De drukbevolkte kleuterklassen in combinatie met een minimum aan personeel konden ons niet bekoren. Ondanks de goede wil die er zeker was, moet je ook toch even realistisch blijven. 25 kleuters van 2 tot 4 jaar in één klasje, samen met één kleuterleidster... deze mevrouw had haar handen meer dan vol. Kleinere klassen en meer personeel zou voor ons onderwijs een goede zaak wezen. Maar de wetgeving en de nodige financiële middelen zijn nog niet beschikbaar. Onze enige optie bleek toen het buitengewoon onderwijs. We konden ons richten tot drie onderwijsnetten: het stedelijk net, het gemeenschapsnet of het vrij (katholiek) net. De eerste school die we bezochten leek ons te bevallen maar we zagen het niet zitten om elke dag heen en weer te rijden, het was niet bij de deur. We vonden onze driejarige kleuter toen ook veel te jong om op het internaat te verblijven. Dan maar naar de tweede school. Deze onderwijsinstelling bleek zeer slecht gehuisvest te zijn. Zelfs in de slaapkamer (waar de kleuters hun dutje doen) ontbraken enkele raampjes. De verhuis naar een nieuwbouw gebeurde enkele jaren later. Op naar de volgende halte... We worden vriendelijk ontvangen, er is een prachtige kleuterklas met veel materiaal, een lieve juf en een zelfzekere kinderverzorgster. Kortom, hier zou ons meisje zich zeker thuis voelen. Wat zeer belangrijk voor ons bleek was de vakantieopvang. Zowel in de grote vakantie als in de kleinere was Sofie welkom. Ik was toen nog huisvrouw maar we hielden er toch al rekening

mee dat ik weer zou gaan werken. Tenslotte toch nog even vermelden dat we geen familiale hulp hadden. In crisissituaties (bijvoorbeeld ziekenhuisopname van een ouder) konden we zelfs terecht in het internaat. De keuze was snel gemaakt. We maakten al gauw van deze mogelijkheden gebruik, veel vlugger dan we dachten. Stefan vond het tof om eens alleen thuis te zijn. Op woensdagmiddag stonden we klaar voor hem terwijl zus zich amuseerde op school.

En nu dit... na enkele zorgeloze schooljaren staan we nu voor een dilemma. We wachten nog even af...

De vergadering

We zijn met z'n vieren: wijzelf, de directie en een lid van de participatieraad. Nu de emoties wat zijn gemilderd, beginnen we aan ons weloverwogen betoog. Maar al gauw merken we dat we moeten opboksen tegen de stelling: **"Mongooltjes leren lezen en tellen... vergeet het, daar zie ik het nut niet van in!"** Ik ga in het verweer, en som enkele woorden op die ik nuttig vind: kaas, bal, melk, koek, koffie, enz... "Welke zin heeft het om haar het woordje 'koffie' te leren, er zijn wel tientallen soorten in de winkel, welke moet ze dan kiezen?" Ik opper dat een mongooltje vaak onder begeleiding naar het warenhuis gaat en dat we samen dan de keuze zullen maken. Ik vertel over een mongoloïde jongen van vijftientig die zo graag kinderboeken leest, moet deze hobby hem ontnomen worden door hem het 'leren lezen' niet te gunnen? Kan je je inbeelden hoe fier deze jongen is als hij een woord 'herkent'? Sofie houdt van schoolse taken. Zou het geen uitdaging zijn om met dit talent en met deze interesse iets te doen?? Haar handschrift is niet zo mooi, so what?... Ik ben al heel blij als het leesbaar is. En... heeft elk kind niet het recht op onderwijs? Ik begrijp er niets meer van... Deze man geeft mijn dochter de kans niet meer om bij te leren, het enige nuttige is 'zelfredzaamheid'... Ik vrees dat ik me schromelijk vergist heb in deze persoon. We komen tot het besluit om de klassenraad in spoed bijeen te roepen. We mogen er niet bij zijn. We wachten dus af.

Klassenraad

Mijn vechtlust en overredingskracht zijn afgezwakt. 'k Zit er een beetje versuft bij. De klassenraad besliste om Sofie niet te laten terugkeren naar haar vorige klasje waar ze leerde schrijven en tellen. Een dag later maken we al een afspraak met Sofie's nieuwe school. De contacten verlopen vrij vlot daar ik enkele mensen persoonlijk ken. We nemen een nieuwe start... het voelt eigenaardig... het lijkt wel een beetje op de eerste schooldag in het leven van je kind. Je brengt haar naar het klasje en de volledige dag

loop je te denken hoe het met haar is. Mijn ogen zijn vochtig... dat belooft. Het is nu echter belangrijk om aan Sofie's toekomst te denken en haar de kansen te geven die ze verdient. Dit is het minste wat we onze kinderen kunnen geven.

Een nieuwe klas, een nieuwe juf...

Terwijl we ons doorheen de administratie worstelen, maakt Sofie kennis met haar juf en haar klasgenootjes. Ze lijkt uiterlijk rustig, weent niet, maar kijkt voorzichtig rond en wacht af. Haar tafeltje staat onder een grote poster van kabouter Plop. Hij kijkt haar lachend aan: "Maak je maar niet ongerust kleine meid, ik zal over je waken!". De kinderen zijn door het dolle heen. Ze willen haar aanraken en onmiddellijk in de groep opnemen. Sofie duwt hen weg. De leerkracht zal er de volgende dagen op toezien dat ze zelf op ontdekking kan gaan zonder dat anderen zich teveel aan haar opdringen. Een aanpak die vruchten afwerpt, langzaam maar zeker komt ze de volgende dagen los. De eerste zwemles is een succes. Ze mag vrij rond ploeteren in het kleine bad. Zo leert ze haar omgeving op haar eigen tempo kennen. Op de vrijdag van haar eerste schoolweek staat paardrijden op het programma. Als ze thuis komt, tovert ze haar paarden te voorschijn, de Barbiepoppen krijgen hun eerste rijles.

Een tweetal weken later merken we dat de computer zijn intrede heeft gedaan, en met succes! We kopen de cd-rom aan die ze op school gebruikt, zo kan ze thuis ook aan de slag.. Je zou haar moeten zien zitten, één en al ernst. De muis is eigenlijk te groot voor haar kleine handen.

De logopediste en de kinesitherapeute komen langs. Naar ik hoor is ons Sofie best wel eens koppig. Tja, deze dames worden 'getest'. Ook haar opvoedsters in het semi-internaat zijn op de rooster gelegd. Een juiste aanpak kan er echter voor zorgen dat deze fasen vlug overgaan. Sofie is zeker niet agressief maar als ze haar zin niet krijgt, blijft ze plots staan, net als een standbeeld. Ze kijkt naar de toppen van haar tenen, steekt enkele vingers in de mond of laat haar armen stijf naast het lichaam hangen, net als een stepdanceres. Hoe meer je dan op haar inpraat, hoe koppiger ze blijft. Dus laat ik haar staan: "Trek uw plan maar jongedame!". Wedden dat je na enkele minuutjes succes hebt? Ze komt naar je toe en dan kan je eindelijk even met haar praten. Ze staat terug voor je open en tovert een glimlach te voorschijn. Is er hier een 'pedagogische' uitleg voor? Volgens de opvoedster is een gebrek aan taalvaardigheid de oorzaak. Mentaal gehandicapten die hun gevoelens verbaal moeilijk kunnen uiten zullen dat doen via de lichaamstaal. Wanneer deze uiting echter agressief overkomt dan is dit voor de

omgeving moeilijk te hanteren. Ouders en pedagogen weten vaak wel hoe ze uit zo'n situatie moeten raken. Toevallige voorbijgangers kijken verbaasd en vertwijfeld. Ik neem het hen niet kwalijk... alleen de vaak gehoorde opmerking: "Bij mij zou hij of zij het niet moeten proberen, ik zou ze 'anders' opvoeden!" slaat nergens op...

Aan diegenen die zich misschien herkennen of dezelfde problemen hebben gekend... een kort nawoord:

Was Sofie's vorige school een slechte school? Het gebeurt vaak dat men deze niet flatterende woorden in de mond neemt. "**NEE**", dat was ze zeker niet ! Ook daar waren er veel lieve, gemotiveerde en bekwame mensen die zich elke dag opnieuw inzetten voor de kinderen. Wat ons overkwam is te wijten aan een te lakse, achterhaalde houding van een leidinggevend personeelslid. Jammer genoeg waren er nog ouders die zich onbegrepen voelden, vaak omwille van dezelfde redenen...

Staatssecretaris Delizée heeft deelgenomen aan de Vierde Conferentie van de staten die het VN-verdrag aangenomen hebben, die van 7 t.e.m. 9 september plaatsvond in New York.

De vierde conferentie werd geopend op woensdag 7 september in het gebouw van de Verenigde Naties in New York. Jean-Marc Delizée nam er namens België het woord en gaf er een kort overzicht van de stappen die ons land reeds gezet heeft voor de implementatie van het VN-Verdrag: de aanduiding van focal points zowel op het federale niveau als in de Gewesten en Gemeenschappen, de recente aanduiding van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding tot onafhankelijk mechanisme dat de rechten moet beschermen, promoten en monitoren, en de recente neerlegging van het eerste Belgische rapport. Dit zijn belangrijke stappen maar natuurlijk moet er nog veel gebeuren. Daarom eindigde hij met een quote van Nelson Mandela: "It always seems impossible, until it is done".

Op donderdag 8 september nam hij deel aan een workshop over de deelname aan het politieke en openbare leven van personen met een handicap en heeft ook daar namens België gesproken. **U vindt de Nederlandse vertaling van beide toespraken in de bijlagen.**

De conferentie was ook een gelegenheid voor enkele interessante ontmoetingen.

Zo had de staatssecretaris een ontmoeting met mevrouw Lulu Xingwana, minister voor vrouwen, kinderen en personen met een handicap in Zuid-Afrika. Ze spraken over de stappen die Zuid-Afrika en België gezet hebben om het VN-verdrag te implementeren en de enorme uitdagingen die daarmee gepaard gaan.

Na een ronde tafel over de problemen van ouderen met een handicap, had hij een ontmoeting met de Zweedse minister Larssons. Ze was erg geïnteresseerd in onze antidiscriminatiewetgeving, met het begrip redelijke aanpassingen voor mensen met een handicap. Verder wisselden ze van gedachten over de participatie van mensen met een handicap in het politieke leven. In Zweden heeft iedereen stemrecht, ook mensen met een intellectuele beperking. Maar in Zweden is er geen stemplicht zoals in België.

Meer informatie en beelden over de conferentie vindt u op de website van de VN: <http://www.un.org/disabilities/>

PERSBERICHT 20 juli 2011

Een contactpersoon handicap in elk kabinet en administratie

De staatssecretaris voor Sociale Zaken, belast met Personen met een handicap, Jean-Marc Delizée, is bijzonder tevreden dat de ministerraad vandaag zijn voorstel goedgekeurd heeft om een speciale aandacht voor de handicap in het beleid van alle federale kabinetten en administraties te verzekeren. Concreet zal dit gebeuren door een persoon in elke administratie en kabinet die erop toeziet dat rekening wordt gehouden met de mogelijke gevolgen van beleidsmaatregelen op het leven van mensen met een handicap.

Bovendien wordt ook de rol van de Nationale Hoge Raad voor Personen met een handicap structureler. De Hoge Raad had om deze sterkere betrokkenheid gevraagd tijdens een vergadering met de Eerste Minister en de staatssecretaris voor Personen met een handicap. In de toekomst zal de Raad meer betrokken worden bij nieuwe beleidsmaatregelen van elke minister. De minister of staatssecretaris bevoegd voor het beleid voor personen met een handicap is de "facilitator" tussen zijn collega's en de Raad.

"Deze beslissing is een logische stap als we het menen met de uitvoering van het VN-Verdrag", zegt staatssecretaris Delizée. België heeft het VN-Verdrag voor de Rechten van Personen met een handicap op 2 juli 2009 aangenomen. Het Verdrag vraagt een transversaal, geïntegreerd en coherent beleid, zodat rekening wordt gehouden met de rechten en noden van mensen met een handicap in elk beleidsveld. "Toezien op de rechten van mensen met een handicap is immers niet alleen de taak van de staatssecretaris voor Personen met een handicap! Beslissingen in verband met mobiliteit, binnenlandse zaken, telecommunicatie, werk, gezondheid, ... hebben vaak ook een impact voor mensen met een handicap. Ook daar moet van bij het begin rekening gehouden worden met de gevolgen voor mensen met een handicap. Dit is de start van een bewustwordingsproces dat ingang moet vinden in de hele maatschappij", legt Jean-Marc Delizée uit.

Er werd eveneens beslist dat de minister of staatssecretaris bevoegd voor Personen met een handicap elke zes maanden een overzicht en evaluatie zal geven aan de ministerraad over de raadplegingen van de Hoge Raad en over de uitvoering van het VN-Verdrag.

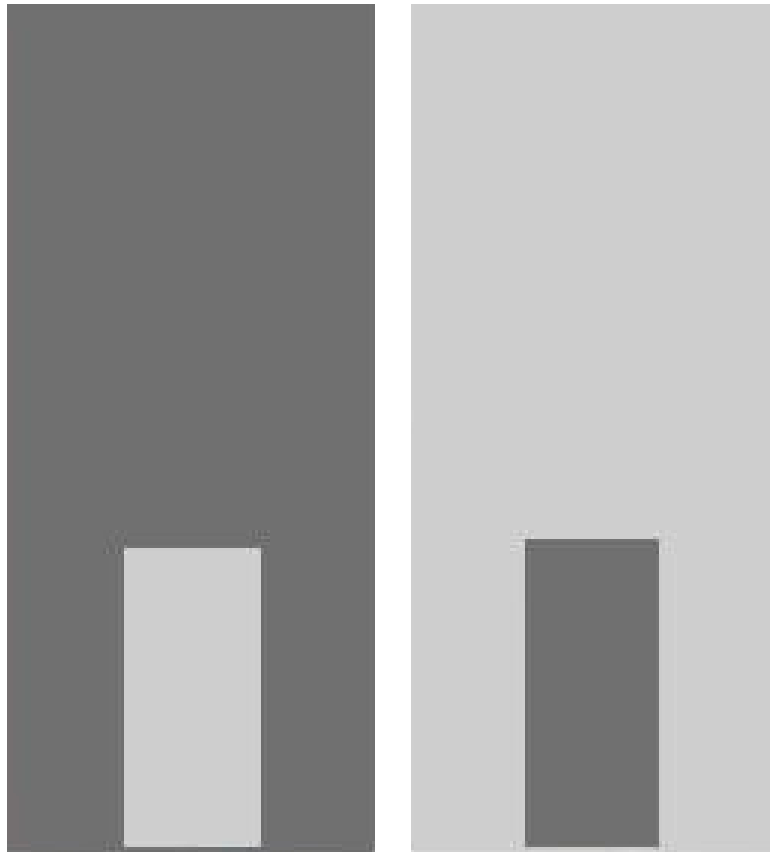
Federatie van Ouderverenigingen en gebruikersraden In Instellingen voor Personen met een Handicap v.z.w.

Maatschappelijke zetel:

H. Consciencelaan 3 8540 Deerlijk 056/32.77.12 www.FOVIG.be

<p>Bestuursleden Provincie Antwerpen De heer Snyers Frans Van Cuyckstraat 27 2320 Hoogstraten Tel.: 03/3146652^E-mail: frans.snijers@pandora.be</p>	<p>De heer Schreuders Pierre Kleinrees 60, 2640 Kasterlee. Tel. : 014/850230. E-mail : p.schreuders@yucom.be ondervoorzitter</p>	<p>De heer Verhoeven Hugo Zijpstraat 66, 2570 Duffel. Tel. : 015/317678. E-mail : hugo.verhoeven@pandora.be</p>
<p>Provincie Brabant Mevrouw Dumon Monique Bavegemstraat 61, 9860 Oosterzele. Tel. : 09/3627303. E-mail : m.dumon@telenet.be</p>	<p>De heer Festraets Roger Den Bremt 18, 3020 Herent. Tel.: 016/200775.</p>	
<p>Provincie Limburg Mevrouw Janssens-Vanoppen Simonne M. Scheperslaan 171, 3550 Heusden-Zolder. Tel.: 011/536823. E-mail : sim.vanoppen@scarlet.be</p>	<p>De heer Pauwels Armand Oude Lummenseweg 32 3580 Beringen Tel.: 011/425471</p>	<p>De heer Van Gestel Marc Kloosterstraat 60 3900 Overpelt Tel.: 011/649861 E-mail: marc@vangestel.be</p>
<p>Provincie Oost-Vlaanderen De heer Andries Julien Bredadreef 12 9100 Sint-Niklaas 03/7769535 E-mail: julien.andries@skynet.be</p>	<p>Michel hier vermelden De heer Callewaert Toon H. Consciencelaan 3 8540 Deerlijk Tel. : 056/327712 E-mail : toon.callewaert@telenet.be voorzitter</p>	<p>De heer De Keyser Willy Steltloperstraat 19, 9000 Gent. Tel.: 09/2229430. penningmeester</p>
<p>Provincie West-Vlaanderen De heer Devos Eric Marie Josélaan 121 1200 Brussel 02/7341857 E-mail : devos.v@tiscali.be</p>	<p>Toon naar hier ? Zie vorig fovigblad</p>	

FOVIG-secretariaat
Luc De Vos
Tweebekenstraat 4 9052 Zwijnaarde
Tel. ~~en fax~~ : 09/2211589 0479/337684
ldv.zwyn@skynet.be

group eribel

[www.grouperibel .be](http://www.grouperibel.be)

uw partner voor deuren

industrieterrein de kluis

industrieweg 32

B-2320 hoogstraten

tel.: +32(0)3/314.70.23

fax: +32(0)3/314.56.81

info@eribel.be